

[Udenrigsministeren.]

landes forfatning måtte være fornødne til at godkende, at Grækenland og Tyrkiet opfordres til at tiltræde traktaten. For mig er der ingen tvivl om, at Danmark handlede rigtigt i den givne situation. For det første måtte vi erkende vægten af de argumenter, der nu var blevet ført i marken til fordel for Grækenlands og Tyrkiets optagelse. For det andet må det stå klart, at skal et internationalt arbejde af så vidtrækkende og alvorlig en karakter som Atlantpagten have nogen som helst mulighed for at lykkes, kan et enkelt land ikke gennemtrumfe sin vilje og derved umuliggøre gennemførelse af beslutninger, som samtlige øvrige deltagere efter en nøje prøvelse, og efter at alle synspunkter har været ført frem, anser for de eneste rigtige.

I overensstemmelse med den resolution, Atlantrådet vedtog i Ottawa, udbeder regeringen sig nu rigsdagens bemyndigelse til at undertegne og til sin tid at ratificere den som bilag til forslaget trykte protokol, som hjemler, at Grækenland og Tyrkiet, om de ønsker det, tiltræder Den nordatlantiske Traktat, og at traktatens art. 6, som afgrænser det nordatlantiske område, ændres i tilfælde af Tyrkiets tiltræden. Lad mig understrege, at protokollen altså ikke er undertegnet, før sagen nu bliver forelagt det høje ting.

Jeg skal kort gennemgå protokollens artikler. Ifølge protokollens art. 1 skal De Forenede Stater ved protokollens ikrafttræden på alle Atlantmagters vegne indbyde Grækenland og Tyrkiet til at tiltræde Atlantpagten, og de to lande skal betragtes som medlemmer fra den dag, de i overensstemmelse med pagtens art. 10 deponerer deres tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Staters regering.

Art. 2 hjemler en ændring af Atlantpagtens art. 6, der nu ikke omfatter den del af Tyrkiet, der ligger udenfor Europa. Yderligere har man søgt ved den nye formulering at tilvejebringe en noget klarere udtryksform samt at skaffe hjemmel for, at de besættelsesstyrker, Atlantmagterne i øjeblikket holder i Europa, også vil være omfattet af pagten, selvom der vil blive truffet sådanne ordninger, at de ikke længere skal betragtes som besættelsesstyrker.

Art. 3 fastslår, at protokollen først træder i kraft, når hver enkelt Atlantmagt har meddelt Amerikas Forenede Stater, at den godkender protokollen.

Endelig fastsætter art. 4, at protokollen — der tænkes undertegnet af stedfortræderne i London, antagelig i næste uge —

skal udfærdiges både på engelsk og fransk, således at begge tekster er ligelydende.

Det står for mig som ganske utvivlsomt, at Danmark må undertegne og ratificere denne protokol. Når det i forslaget til rigsdagsbeslutning hedder, at regeringen på Danmarks vegne „til sin tid“ vil ratificere protokollen, tager det sigte på, at de nærmere enkeltheder vedrørende Grækenlands og Tyrkiets placering i det militære kommandosystem endnu ikke er fastlagt, og at vi — i lighed med en række andre lande —, før vi ratificerer, ønsker at være forvisset om, at Tyrkiet og Grækenland såvel i henseende til rettigheder som til forpligtelser er ligestillet med de andre Atlantmagter. Det er derfor ikke regeringens hensigt at ratificere, før vi efter samråd med de pågældende lande, som vi stod sammen med i Ottawa, er nået til den opfattelse, at dette spørgsmål er løst på tilfredsstillende vis. Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale forslaget til rigsdagsbeslutning til velvillig og hurtig behandling her i tinget.

Det vil være naturligt, inden jeg går over til omtale af en række særlige udenrigspolitiske problemer, at give tinget en kort redegørelse for de forhandlinger, der fandt sted på Ottawamødet udover drøftelsen af Grækenlands og Tyrkiets optagelse i Atlantpagten. Om forhandlingerne kan jeg i al almindelighed sige, at de var præget af megen åbenhed, og at de gennem deres forløb blev en stærk bekræftelse af sammenholdet indenfor Atlantmagterne. Rådsmødet indledtes med en almindelig debat om den verdenspolitiske situation og de problemer, som derved opstår for Atlantmagterne. Der viste sig under denne forhandling stor overensstemmelse i synspunkter, og det er med tilfredshed, at det er muligt for mig at fremhæve, at der blev vist stor forståelse for de vurderinger, som de mindre landes repræsentanter anførte. De mindre lande indtager ikke en så tilbagetrukken plads indenfor Atlantpagtsamarbejdet, som man ofte hører påstået.

Forhandlingerne giver mig særlig grund til at fremhæve to forhold, om hvilke der herskede fuld enighed. Det ene var den vægt, de tilstedeværende ministre fra alle lande lagde på Atlantpagtens fredsbevarende karakter, dens rent defensive formål. Drøftelserne resulterede i den kategoriske erklæring fra Atlantmagterne, at de aldrig ville afvise noget virkeligt forsøg på at tilvejebringe en varig fred.

Det andet synspunkt var, at Atlantorganisationen ikke blot skulle beskæftige sig med rent militære anliggender og deres